

A B C D E F G H I J K L L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

746

1. Obiekt

h2/2

OGRODZENIE KAMIENICY OB. MUZEUM HISTORYCZNEGO

2. Czas powstania

1. poł. XX w.

3. Miejscowość

BIALYSTOK

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

15-091 Białystok, ul. Warszawska 37

nr hipoteczny.....

5. Przynależność administracyjna

Województwo podlaskie

Powiat Białystok

Gmina Białystok

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna do 01.01.1999r.

Województwo białostockie

Gmina Białystok

8. Właściciel i jego adres

Urząd Marszałkowski Województwa

Podlaskiego

ul. Kardynała Wyszyńskiego 1

15 - 888 Białystok

9. Użytkownik i jego adres

Muzeum Historyczne

Oddział Muzeum Podlaskiego

ul. Warszawska 37, 15 - 091 Białystok

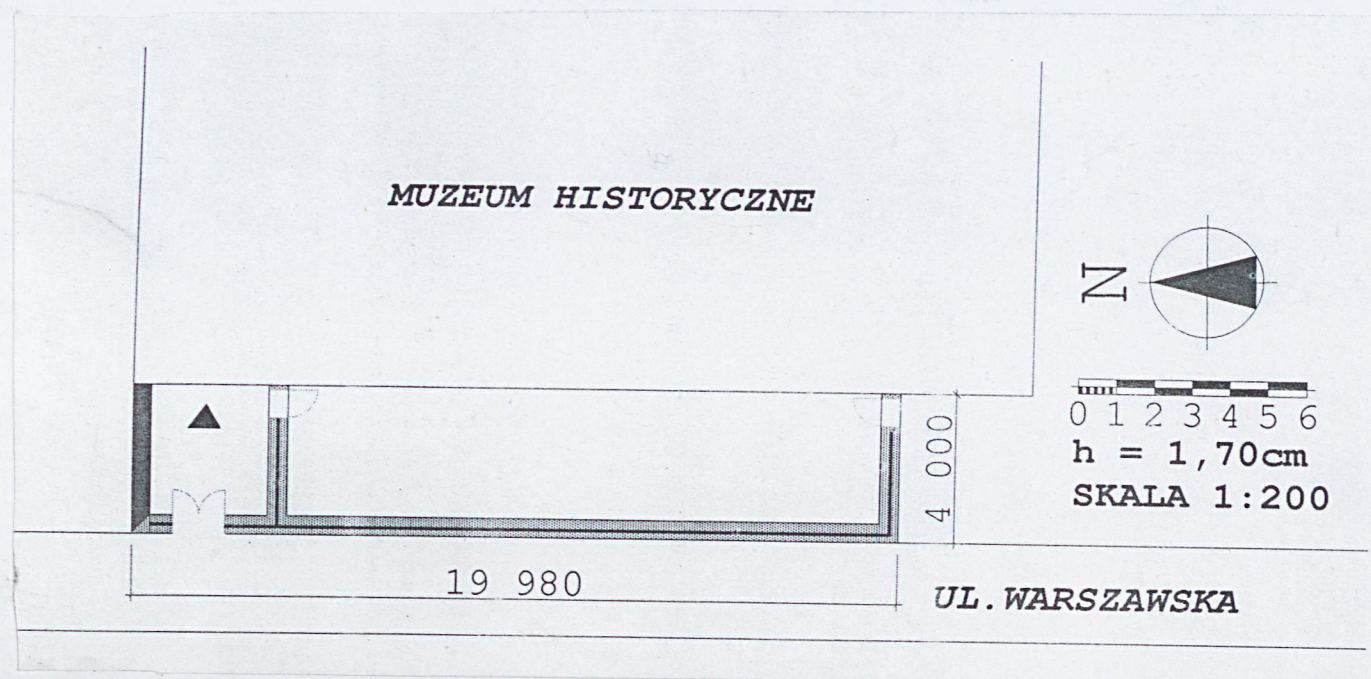
10. Rejestr zabytków

nr data 444 z dn. 08.04.1978

A-164

A.

1:10000

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Kamienica przy ulicy Warszawskiej 37 została zbudowana prawdopodobnie na początku XX wieku, na co wskazuje styl budowli – secesja. Pierwsza wzmianka o obiekcie pochodzi z 1923 roku kiedy nieruchomość, od jakiegoś czasu użytkowana przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Białostockiego, została nabyta przez Saula Hirsza Citrona. Rodzina Citronów należała obok Moesów, Nowików i Tryllingów do najzamożniejszych przemysłowców Białegostoku i okręgu. Na początku XX wieku Samuel Hirsch Citron wykupił w Supraślu fabryki Buchholtza, Jansena i in. zakładając firmę *Supraślska Sukienna Manufaktura. S. H. Citron sp. akc.* Kamienica pozostawała własnością tej rodziny przez cały okres międzywojenny. Część pomieszczeń zajmowała kancelaria Izby Skarbowej (parter). W czasie okupacji niemieckiej budynek był siedzibą Towarzystwa Krajowego Prus Wschodnich. W lipcu 1944 został zajęty przez jednostkę Armii Czerwonej. Od 1947 roku była tu siedziba Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, następnie Komenda Powiatowa Milicji Obywatelskiej. W 1976 roku obiekt przejęło Muzeum Okręgowe w Białymstoku (oddział – Muzeum Ruchu Rewolucyjnego), które dzisiaj jako Muzeum Historyczne, oddział Muzeum Podlaskiego, użytkuje kamienicę do chwili obecnej.

Kamienica oddzielona jest od chodnika ozdobnym ogrodzeniem na cementowej podmurówce. Ogrodzenie stylizowane na formy secesyjne zawiera niektóre elementy współczesne (skrzydła głównej bramy).

13. Opis (Sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: kamienica usytuowana w płn.-wsch. pierzei ul. Warszawskiej. Ogrodzenie oddziela ogródek przed fasadą kamienicy od chodnika. Płn.-zach. elewacja kamienicy przedłużona murem prostopadłym do pierzei ogrodzenia, łączącym się z nim pod kątem prostym.

Materiał, konstrukcja, technika: mur łączący ogrodzenie z kamienicą z cegły łączonej zaprawą otynkowany. Podmurówka betonowa. Przesła metalowe, kute, spawane, malowane.

Rzut: prostokątny. Od płn.-zach. wyznaczony ceglany murem, od ul. Warszawskiej i pld.-wsch. ogrodzeniem z metalowych przesł na podmurówce. Między pierwszą a drugą osią frontowej elewacji kamienicy metalowe przesło z jednoskrzydłową furtką równoległą do ceglanego muru. Na osi wejścia do pałacu dwuskrzydłowa brama. W pierzei pld.-wsch. jednoskrzydłowa furtka przy ścianie kamienicy.

Opis: podmurówka w przekroju prostokątna. Przesła w pierzei pld.-zach. z pionowych prętów, zamknięte od góry łukiem odcinkowym, w dolnej partii motyw ułożonych wachlarzowato siedmiu roślinnych łodyg z pojedynczymi rozetkami. Pomiedzy tymi przesłami pionowe elipsy z okręgami w centrum, analogiczne okręgi powyżej, każdy z rozetą w środku. Skrzydła bramy również z prętów, w dolnej partii i uformowanym półkoliście zwieńczeniu połączone niewielkimi okręgami, w części środkowej ozdobione półkolami. Przesła poprzeczne i boczne furtki z prętów zakończonych motywem lilii heraldycznych, połączonych w górnej partii rzędem okręgów.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
-	-	ogrodzenie	ogrodzenie
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
		Skorodowane elementy metalowe, spękana podmurówka, znaczne ubytki tynku i cegieł w murze łączącym ogrodzenie z kamienicą.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		Konieczny jest remont ogrodzenia polegający na uzupełnieniu brakujących elementów metalowych przęseł, usunięciu z nich warstw farby i zabezpieczeniu przed korozją, naprawie murowanych części ogrodzenia oraz zabezpieczenie całego ogrodzenia przed niszczeniem.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

M. Dolistowska, *Białystok. Kamienica ul. Warszawska 37. Studium historyczno-architektoniczne*, Białystok 1988.
M. Dolistowska, *Kamienica przy ul. Warszawskiej 37 i Pałac Nowika. Dwa dzieła architektury secesyjnej w Białymstoku*, Białostocczyzna 2/1996.

25. Opracował

tekst

Kulak mgr Aneta Kułak, dr Grzegorz Ryzewski, *Q* XI. 2004

plany, rysunki

mgr inż. arch. Agnieszka Ołdytowska *okładki* XI. 2004

zdjęcia fotograf.

mgr Aneta Kułak *Kulak*
listopad 2004

miejsce przechowywania negatywów WUOZ w Białymstoku

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

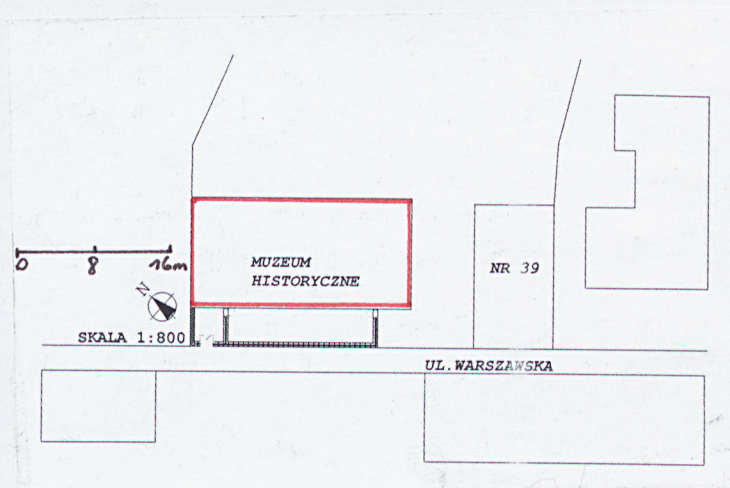
26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

/ wklejki do karty ewidencyjnej

1. Miejscowość BIAŁYSTOK ul. Warszawska 37	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Ogrodzenie kamienicy ob. Muzeum Historycznego	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Fotografie, plany
--	--	--

2.

3.

4.

5.

6.

Wkładkę założył: Iwona Górską, Aneta Kulak wrzesień 2004
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WUOZ Białystok

Wzór ODZ 1985

Spis fotografii:

1. Pierzeja płd.-zach. – widok od ul. Warszawskiej.
2. Brama główna.
3. Przęsło w pierzei płd.-zach.
4. Pierzeja płd.-wsch.
5. Przęsło poprzeczne, równoległe do muru.
6. Mur łączący elewację kamienicy z ogrodzeniem.
7. 8. Detale metalowych przęseł.

7.

8.